

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: martin.durdovic@soc.cas.cz

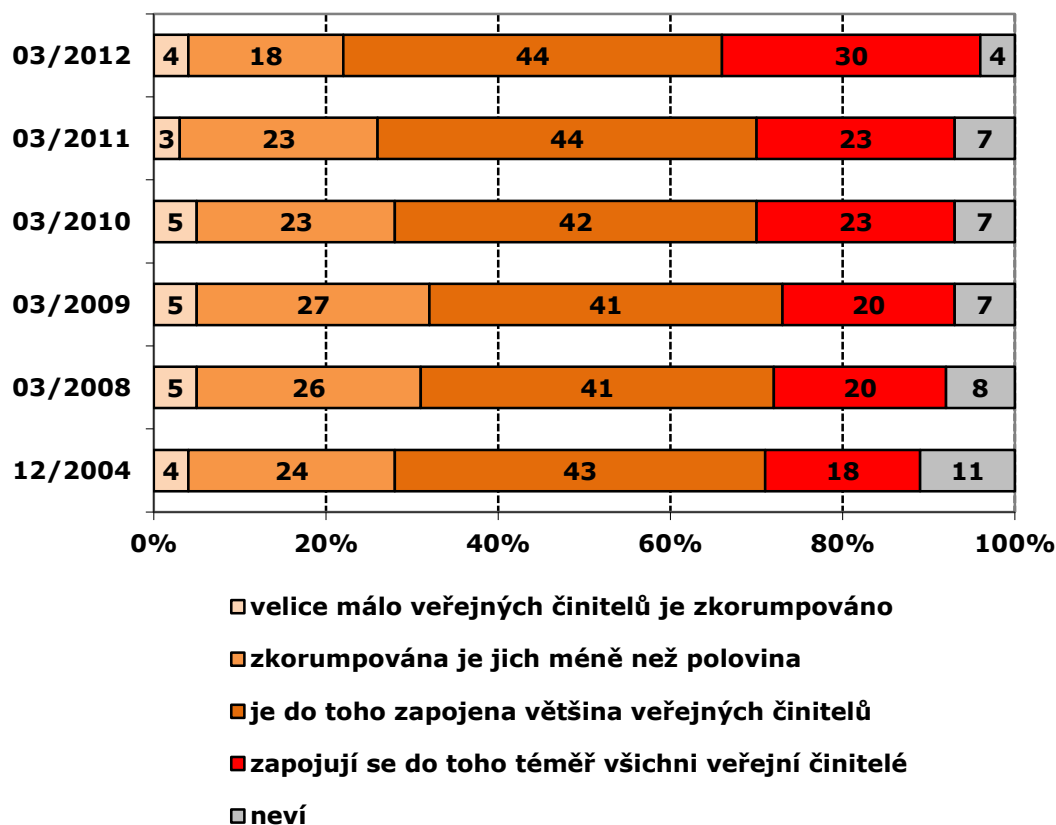
Názor na rozšířenost a míru korupce u veřejných činitelů a institucí

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2012, v12-03</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>5. – 12. 3. 2012</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1053</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PO.38, OB.26</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>5. dubna 2012</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Martin Durdovič</i>

Do březnového šetření CVVM byly zařazeny otázky týkající se tématu korupce. Zjišťován byl názor občanů na rozšířenost braní úplatků mezi veřejnými činiteli a názor na míru korupce v různých institucích a oblastech veřejného života. Naměřené hodnoty jsou srovnány s výsledky měření v minulých letech.

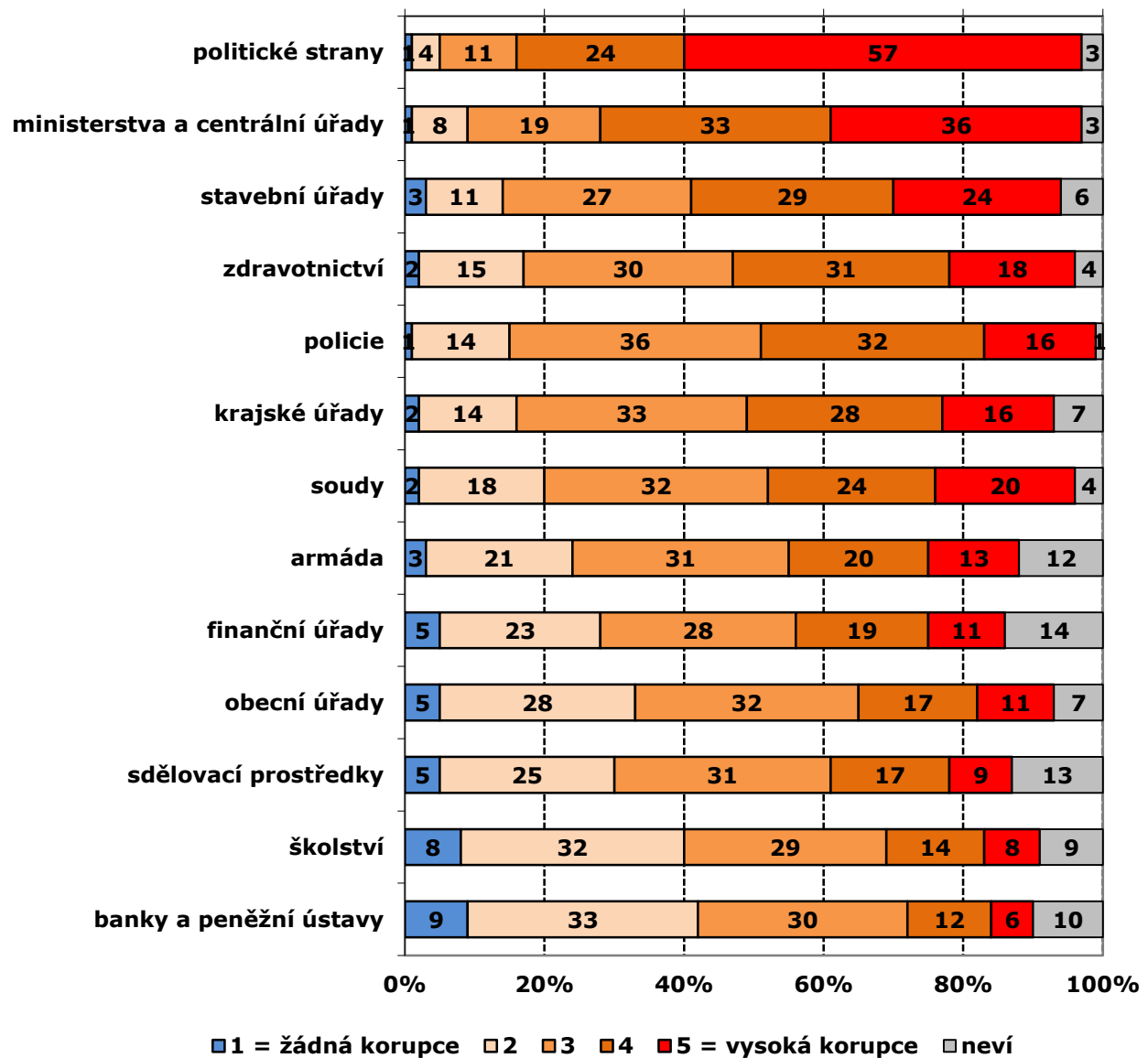
Jak je zřejmé z grafu 1, česká veřejnost braní úplatků vnímá jako všeobecně rozšířený problém. Téměř tři čtvrtiny populace (74 %) se domnívají, že do korupce je zapojena většina nebo téměř všichni veřejní činitelé. 18 % dotázaných zastává o něco optimističtější názor, že zkorumpována je méně než polovina veřejných činitelů, podle 4 % dotázaných je korupce spíše výjimkou, zbylá 4 % tvoří odpovědi „neví“.

Graf 1. Rozšířenost braní úplatků a korupce mezi veřejnými činiteli¹

Ve srovnání s minulým rokem letos došlo k nárůstu o 7 procentních bodů ve skupině těch, kdo korupci považují za nešvar, do kterého jsou zapojeni téměř všichni veřejní činitelé. Hodnota 30 % představuje v dosavadních měřeních CVVM zatím nejvýraznější posun směrem k přesvědčení o všeobecné rozšířenosti korupce. Vysvětlovat ji lze množstvím medializovaných korupčních podezření, jež přinesl rok od předchozího měření, i tím, že občané zatím nejsou přesvědčeni o účinnosti vládních opatření v boji proti korupci.

O menší rozšířenosti korupce mezi veřejnými činiteli jsou statisticky významně častěji přesvědčeni Češi deklarující dobrou životní úroveň své domácnosti a spokojenost se životem. Mezi lidmi uvádějícími špatnou životní úroveň a nespokojenými se životem je naopak silnější názor, že korupce veřejných činitelů je všeobecně rozšířeným jevem. Z hlediska pravolevé politické orientace je názor o všeobecné rozšířenosti korupce častější u lidí s orientací na levý kraj politického spektra, zatímco pravicově smýšlející jsou v hodnocení rozšířenosti korupce a braní úplatků méně kritičtí.

¹ Znění otázky: „Jak rozšířené je podle Vás v této zemi braní úplatků a korupce? Velice málo veřejných činitelů je zkorumpováno, zkorumpována je jich méně než polovina, je do toho zapojena většina veřejných činitelů, zapojují se do toho téměř všichni veřejní činitelé?“

Graf 2. Míra korupce v institucích a oblastech veřejného života²

Graf 2 shrnuje mínění občanů o míře korupce v institucích a oblastech veřejného života. Obecně jen minimum lidí připouští, že by takováto korupce neexistovala a menšinový je rovněž názor, že se vyskytuje pouze v malé míře (tj. známka 2).

Ze srovnání výrazně nejhůře vycházejí politické strany, u nichž jsou o nejvyšší nebo téměř nejvyšší míře korupce (tj. známky 4 a 5) přesvědčeny přibližně čtyři pětiny Čechů (81 %). Nejvyšší nebo téměř nejvyšší míru korupce si ale asi dvě třetiny lidí (69 %) spojují také s ministerstvy a centrálními úřady a zhruba polovina populace (53 %) se stavebními úřady. Ze sledovaných institucí a oblastí jsou naproti tomu za relativně nejméně zkorumpované pokládány banky a peněžní ústavy a oblast školství, kde je největší podíl těch, podle nichž tu korupce vůbec neexistuje. O něco lépe jsou z hlediska možné zkorumpovanosti vnímány také sdělovací prostředky, obecní úřady a finanční úřady.

² Znění otázky: „Řekněte prosím, které z následujících institucí a oblastí veřejného života jsou podle Vás zasaženy korupcí. Obodujte je pomocí stupnice, kde jednička znamená žádnou korupci, pětka znamená korupci vysokou.“ Seznam institucí a oblastí veřejného života je uveden v grafu 2.

Tabulka 1. Míra korupce v institucích a oblastech veřejného života (časové srovnání průměrných známek)

	průměrná známka v roce 2001	průměrná známka v roce 2005	průměrná známka v roce 2011	průměrná známka v roce 2012
politické strany	4,02	4,16	4,09	4,36
ministerstva a centrální úřady	3,68	3,77	3,69	3,98
stavební úřady	-	3,68	3,65	3,64
zdravotnictví	3,03	3,24	3,31	3,51
policie	3,61	3,86	3,5	3,48
krajské úřady	-	3,34	3,34	3,46
soudy	3,22	3,47	3,25	3,44
armáda	3,34	2,9	3,34	3,21
finanční úřady	-	3,11	3	3,08
obecní úřady	2,75	3,05	2,95	3,02
sdělovací prostředky	3,07	2,81	2,84	3,01
školství	2,42	2,61	2,47	2,79
banky a peněžní ústavy	3,65	3,03	2,61	2,71

Pozn.: Dotázaní hodnotili na stupnici 1 až 5, kde známka 1 znamená nejnižší míru korupce a známka 5 nejvyšší míru korupce. Letošní průměrné známky, u nichž oproti loňskému roku došlo ke zvýšení, jsou zvýrazněny červeně.

Tabulka 1 prezentuje hodnocení míry korupce v institucích a oblastech veřejného života z hlediska vývoje v čase. Výsledky letošního měření ve srovnání s loňským rokem indikují spíše zhoršení v hodnocení míry korupce. Zřetelně horší průměrné známky než v roce 2011 i v předchozích uvedených letech získaly zejména politické strany (zhoršení o 0,27 oproti roku 2011) a ministerstva a centrální úřady (zhoršení o 0,29 oproti roku 2011), jejichž průměrné známky jsou také celkově nejvyšší. Zřetelné zhoršení průměrné známky zaznamenala rovněž oblast školství (o 0,32 oproti roku 2011).

Výzkum celkově dokládá, že rozšířenost a míra korupce u veřejných činitelů a institucí jsou českými občany vnímány jako závažné problémy, které zatím nejsou uspokojivě řešeny.